

ОЦІНЮВАННЯ СТАНУ ТА ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА В УКРАЇНІ

Кравченко А. С.¹, Милашко О. Г.²

¹ – студент, кафедра статистики,

² – канд. екон. наук, доцент, кафедра статистики
Одеський національний економічний університет, м. Одеса

АНОТАЦІЇ

Кравченко А. С., Милашко О. Г. Оцінювання стану та тенденцій розвитку підприємств готельного господарства в Україні. Проаналізовано структуру підприємств готельного господарства в Україні. Здійснено оцінювання розвитку підприємств готельного господарства. Проведено аналіз сучасного стану готельної індустрії та розглянуто її недоліки, визначено перспективи розвитку галузі.

Ключові слова: готельна індустрія, готельний бізнес, туризм, стратегія розвитку.

Кравченко А. С., Милашко О. Г. Оценка состояния и тенденций развития предприятий гостиничного хозяйства в Украине. Проанализирована структура предприятий гостиничного хозяйства в Украине. Осуществлена оценка развития предприятий гостиничного хозяйства. Проведен анализ современного состояния гостиничной индустрии и рассмотрены ее недостатки определены перспективы развития отрасли.

Ключевые слова: гостиничная индустрия, гостиничный бизнес, туризм, стратегия развития.

Kravchenko A. S., Mylashko O. G. Evaluation of the status and trends of development of enterprises of hotel economy in Ukraine. The structure of enterprises of hotel economy in Ukraine. Assess the development of enterprises of hotel industry in Ukraine. The analysis of the current state of the hospitality industry and examines its shortcomings in Ukraine, and also identified the prospects of development of the industry.

Keywords: hotel industry, hotel business, tourism, development strategy.

ПОСИЛАННЯ НА РЕСУРС

Кравченко, А. С. Оцінювання стану та тенденцій розвитку підприємств готельного господарства в Україні [Текст] / А. С. Кравченко, О. Г. Милашко // Статистика – інструмент соціально-економічних досліджень : збірник наукових студентських праць. Випуск 3. Частина I – Одеса, ОНЕУ. – 2017. – С. 23 – 28.

Постановка проблеми. Готельне господарство є однією з важливих складових сфери послуг в Україні. Його ефективне функціонування

сприяє поживленню соціально-економічного розвитку країни та окремих її регіонів. Готельне господарство відіграє значну роль у розвитку туризму як фактору підвищення престижу України в міжнародному співробітництві. Воно є постійним джерелом поповнення валютних надходжень у країну.

Аналіз основних досліджень і публікацій. Сучасні теоретико-методологічні засади вивчення вітчизняного готельного господарства в економічному та геопросторовому аспекті висвітлені в працях С. І. Байлик, де проаналізовано типологію готелів за рівнем комфорту та функціональними ознаками, означено принципи формування сучасної готельної мережі в Україні та за кордоном. Особливості формування індустрії гостинності та ринку готельних послуг на сучасному етапі, формування державної політики регулювання виробничо-комерційної діяльності та розвитку конкуренції в готельному бізнесі аналізуються в працях Р. Браймер, Л. Бортнікова, О. Веремеєнко, І. Кабушкіна та ін. [3].

Висвітлення невирішених раніше частин загальної проблеми. Особливої уваги потребує статистичне дослідження стану готельного бізнесу в Україні, що сприятиме його покращенню та збільшенню частки прибутків до державної скарбниці.

Формулювання цілей статті. Мета статті полягає в оцінюванні стану та тенденцій розвитку готельного господарства в Україні.

Виклад основного матеріалу. Сьогодні можна констатувати, що інфраструктура готельних закладів в Україні не відповідає міжнародним нормам проживання та відпочинку: недостатня кількість готельних підприємств, у структурі готельних підприємств низька частка закладів високої категорії, матеріально-технічна база застаріла та потребує модернізації, застарілі засоби зв'язку та інформаційних комунікацій, відсутні ефективні та надійні системи захисту, які є передумовою високого рівня якості послуг. У радянські часи будувалися готелі, які не відповідають міжнародним стандартам, занадто малі тощо. Тому потрібно провести реконструкцію готельних господарств, залучаючи до туристичного бізнесу інвесторів, можливо іноземних [2].

У всьому світі про рівень готелю може свідчити те, яку зірку йому присвоїли. В Україні дуже мало готелів, які мають 5 зірок, хоча попит на них великий. Вони переважно розташовані в найбільших містах країни, наприклад, у Києві, Одесі, Львові, Дніпропетровську та інших, але і в цих містах їх замало.

У структурі згідно розмірів готелів, у країнах Європи кількість великих підприємств становить 15-25% від їх загальної кількості, 75-85% – готелі сімейного типу та мотелі. В Україні близько 60% всіх місць зосереджують великі готелі, а мотелі, кемпінги, молодіжні бази малочисельні. Як свідчить міжнародний досвід, саме невеликі готельні підприємства сьогодні формують основу розвитку сфери гостинності – структурують ринок готельних послуг згідно попиту споживачів, формують конкурентне середовище та створюють додаткові робочі місця.

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Ціна проживання в готелі залежить від його розряду, категорії номеру, терміну перебування, розташування готелю. Чим нижче клас готелю, тим менше послуг він надає, що відповідно впливає на ціну. Є готелі, які розташовані в центрі міст або біля моря чи заповідника, вони підвищують ціни на проживання. А готелям, які знаходяться в менш привабливих для туристів місцях, доводиться зменшувати ціни та впроваджувати додаткові послуги.

В Україні в 2016 році діяло 35 п'ятизіркових готелів, 166 чотиризіркових та 305 тризіркових готелів. Як було відмічено, найбільше п'ятизіркових готелів знаходяться в Києві, Одесі та у Львові.

Зростання попиту на готельні послуги вимагає диверсифікації пропозиції шляхом розширення послуг, формування гнучкої цінової політики. Однак за рівнем цін на послуги розміщення українські готелі залишаються дорогими.

Актуальною у готельній сфері України є проблема впровадження принципів фінансового менеджменту для ефективного управління доходами підприємств. Політика гнучких цін зумовлює розширення попиту в період зменшення клієнтів, натомість, за умови стійкого попиту обсяги знижок треба зменшувати.

Упродовж останніх років сталися позитивні зміни у нормативно-правовій базі господарської діяльності готельних підприємств: крім скасування готельного збору, ухвалено закони, які сприяють активізації готельного бізнесу. І хоч у більшості випадків вартість проживання не зменшилася, вивільнені фінансові ресурси найчастіше спрямовують у диверсифікацію виробництва – реконструкцію номерного фонду, розширення спектра послуг. За таких умов простежується зростання заповнюваності в готельних закладах різної категорії, розмірів і просторового розташування.

За даними Державної служби статистики України у 2016 році порівняно з 2015 роком кількість готелів збільшилась на 13%, тобто на 195 готелів. Найбільше готелів працюють цілорічно, це 96% від їх загальної кількості і тільки 4% готелів працюють сезонно як у 2015 та і в 2016 роках, про що свідчать данні таблиці 1.

Таблиця 1
Загальна характеристика готелів за типами розміщення

КЗР	Кількість готелів		У % до загальної кількості		Темп росту, разів
	2015	2016	2015	2016	
цілорічні	1 442	1632	96	96	1,13
сезонні	66	71	4	4	1,08
усього	1508	1703	100	100	1,13

У кожному готелі є деякі додаткові послуги, які може замовити собі клієнт. На них власники готелів також можуть підзаробити. Готельний комфорт є головним предметом зацікавлення туристів. Важливим чинником розвитку туризму є якість обслуговування туристів у готелях. Дослідження показують, що якість обслуговування туристи оцінюють в чотири рази вище, ніж адекватність і поміркованість ціни, і в 1,2 рази вище, ніж якість самого туристичного продукту.

Співвідношення послуг у 2016 році порівняно з 2015 роком можемо розглянути на рис.1.

Проаналізувавши данні можна сказати, що в 2016 році порівняно з 2015 роком ситуація змінилася, але не суттєво. Наприклад, збільшилась кількість перукарень, пральних, саун, плавальних басейнів та тенісних кортів, інші види послуг зменшились або їх кількість не змінилась. Чим більша кількість додаткових послуг має готель, тим кращий у нього дохід. Переважно у п'яти та чотирьох зіркових готелях послуги є найдорожчими.

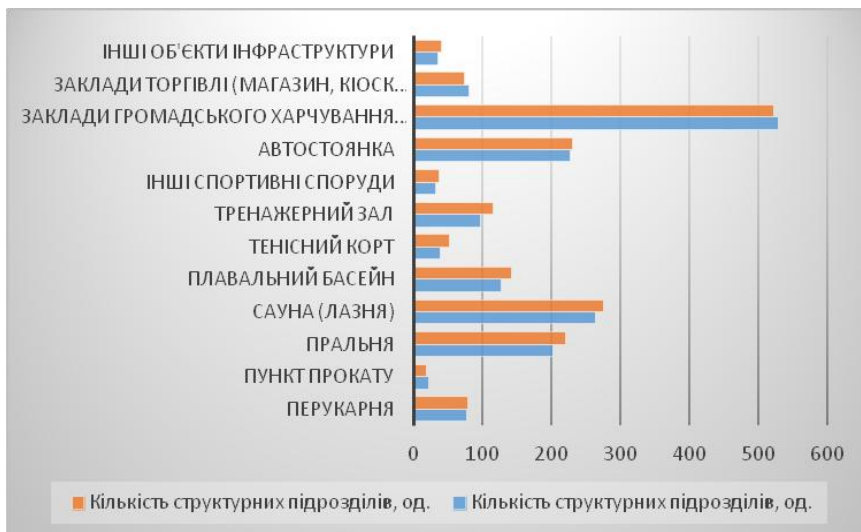

Рис. 1. Динаміка структурних підрозділів сфери сервісу готелів за типами засобів за 2015-2016 роки

Протягом 2016 року у готелях було обслуговано 999,2 тис. осіб, що на 224,2 тис. або на 28,9% більше, ніж у 2015 році. Протягом 2016 року Україну відвідали громадяни майже з 400 країн світу. Було обслуговано 729,5 тис. громадян інших країн (95% від загальної кількості), а це на 152,3 тис. осіб більше, ніж у 2015 році. Загальний час перебування іноземних громадян, що відвідали Україну, у порівнянні з минулим роком збільшилось на 272,2 тис. люд.-діб і склала 1425,3 тис. люд.-діб.

У 2016 році підприємствами готельного господарства в Україні от-

римано доходів, без урахування сплачених податків, на 5620,8 тис грн (97,2% від загальної кількості).

У 2016 році доходи готелів України склали 5620,8 тис. грн, а у 2015 році 4415,8 тис. грн, тобто дохід у 2016 році порівняно з 2015 збільшився на 27,3% тобто на 1205 тис грн. Готелі отримують дохід від продажу номерів (плата за проживання), від реалізації путівок, від додаткових послуг, що не входять у вартість номерів. Структуру розподілу доходів розглянуто на рис.2 та рис. 3.

Структура доходів у 2016 році порівняно з 2015 роком змінилася. Найбільша частка доходів припадає на плату за проживання це 74,57% у 2016 році а в 2015-70,34 %. А ось частка доходу від продажу додаткових послуг, що не входять у вартість номера, у 2016 році порівняно з 2015 роком зменшилась на 1%. Дохід від реалізації путівок залишився незмінним.

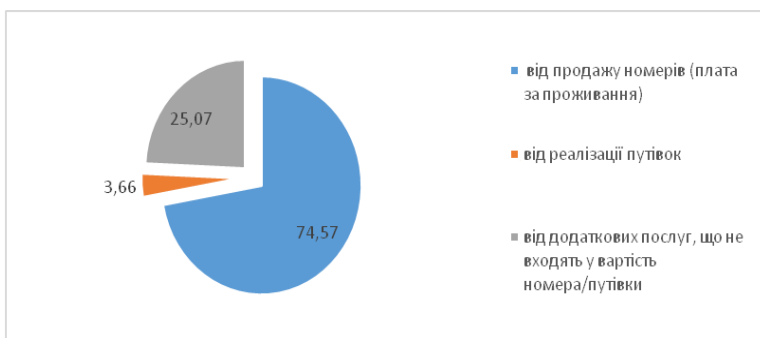

Рис 2. Структура доходів від послуг, наданих готелям у 2016 році, тис. грн

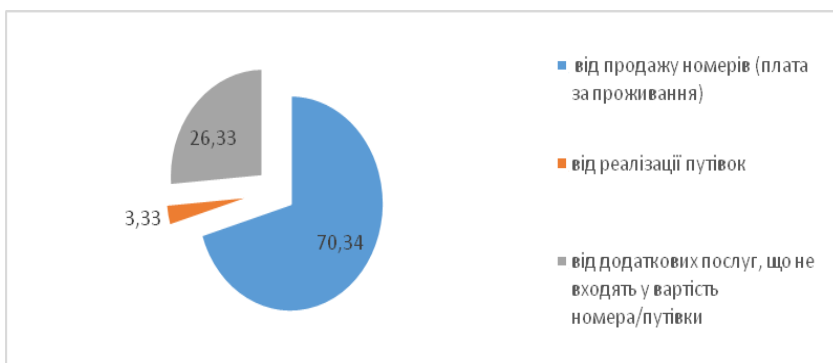

Рис.3 Структура доходів від послуг, наданих готелям у 2015 році, тис. грн

Висновок. Можна зробити висновок, що в найближчому майбутньому в Україні відбуватиметься зростання кількості якісних готелів в усіх ринкових сегментах, як під управлінням національних операторів, так і міжнародних брендів. Також в Україні має місце насичення ринку готелів 4

і 5 зірок. Це найбільш прибутковий сектор, проте вільні ніші незабаром заповняться, і інтерес інвесторів перейде до малих і середніх готелів з помірним набором послуг, тобто категорії 2-3 зірок.

Існуючі національні оператори мають створювати мережі готелів з універсальним набором послуг і високим рівнем обслуговування. Це можливо за допомогою купівлі та реконструкції існуючого готельного фонду малої і середньої категорії, підвищення їх зірковості. Створення таких мереж на ринку може принести переваги, пов'язані з домінуванням на ринку.

Отже, за умови розвитку національних українських мереж, Україна може і має стати новим рівноправним учасником світового ринку готельних послуг.

ЛІТЕРАТУРА

1. Офіційний сайт Державної служби статистики в Україні [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.ukr.stat.gov.ua
2. Матеріали журналу «Гостиничный и ресторанный бизнес в Украине». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.hotelbiz.com.ua
3. Мальська М. П., Худо В. В. Туристичний бізнес: теорія та практика: навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 424 с.
4. Матеріали журналу «Гостиничный и ресторанный бизнес в Украине». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.hotelbiz.com.ua
5. Проблеми і перспективи розвитку готельного ринку України [Електронний ресурс]. – Сайт Work in Hotel. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.workinhotel.com/blogs/entry/1324/>
6. Підгорний А.З. Статистика туризму : навчальний посібник / А.З. Підгорний, О.Г. Милашко. – Одеса : ОНЕУ, 2014 р. – 204 с.
7. Підгорний А. З. Статистичні методи в управлінні розвитком регіону : монографія // А. З. Підгорний, О. В. Самоєнкова, О. Г. Милашко та ін. – Одеса : ФОП Гуляєва В. М., 2016. – 218 с.